

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและนักเรียนและความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 165 คน และผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามปัญหาและความต้องการของนักเรียน และความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 ด้านต่างๆ คือด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหาสาระและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการวัดผลและ ประเมินผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนส่วนใหญ่อายุ 9-10 ปี โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ระดับชั้นละ 55 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 165 คน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี เป็นผู้ปกครองระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

2. ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2

อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเฉพาะ การดูแลเอาใจใส่นักเรียนในขณะที่สอนของครูผู้สอน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ชักถามเกี่ยวกับเนื้อหาสาระดนตรีเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนปกติได้ การจัดการเรียนการสอนแบบสาธิต การเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระดนตรี นักเรียน

ไม่สามารถเลือกเรียนเครื่องดนตรีตามที่ตนเองสนใจ ไม่มีหนังสือแบบเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่เป็นรูปเล่ม ห้องดนตรีตั้งอยู่ไกลจากอาคารเรียน บริเวณรอบห้องดนตรีมีเสียงดังรบกวนต่อการเรียนการสอน ข้อสอบภาคทฤษฎีของสาระดนตรียาก และการสอบซ่อมสาระดนตรีมีความยุ่งยากมาก

3. ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะนักเรียนต้องการให้ครูมีการใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระดนตรีได้เป็นอย่างดี ครูสามารถสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างมืออาชีพ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นักเรียนสามารถเลือกเรียนเครื่องดนตรีได้หลากหลายตามความสนใจ มีแหล่งข้อมูลสำหรับให้ค้นคว้าเนื้อหาสาระดนตรีเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ห้องดนตรีที่สะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ และมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีการใช้เทคนิคในการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย ความยากง่ายของข้อสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระดนตรีและระดับชั้น

4. ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเกี่ยวกับครูมีการใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระดนตรีได้เป็นอย่างดี ครูมีเหตุผลในการลงโทษที่เหมาะสม และด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ เกี่ยวกับ เนื้อหาสาระดนตรีมีรายละเอียดเพียงพอและสามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้ง่าย มีการเรียงลำดับขั้นตอนเนื้อหาสาระดนตรีจากง่ายไปยาก มีเครื่องดนตรีให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนและฝึกซ้อมอย่างเพียงพอ มีห้องดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ เพื่อไม่ให้เสียงจากภายนอกเข้าไปรบกวนการเรียนการสอน ห้องดนตรีมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และระดับความยากง่ายของข้อสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระดนตรีและระดับชั้น และการให้โอกาสนักเรียนสอบแก้ตัวเมื่อสอบไม่ผ่าน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและความต้องการของนักเรียนและความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ อภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2

โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาด้านครูผู้สอน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีปัญหาการดูแลเอาใจใส่ในขณะที่สอนของครูผู้สอน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาสาระเพิ่มเติมนอกเวลา

ปกติได้ ทั้งนี้โรงเรียนได้เลือกใช้เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่ให้นักเรียนใช้เรียนเพราะเปียโนนั้นถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่เป็นพื้นฐานในการเรียนเครื่องดนตรีชนิดอื่น แต่การที่นักเรียนจะเรียนให้เกิดผลได้ค่านั้น จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอน แต่เนื่องจากการเรียนเปียโนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีครูผู้สอนเพียงคนเดียวต่อนักเรียน จำนวน 25-30 คน ซึ่งการเรียนการสอนเปียโนโดยทั่วไป จะใช้ครู 1 คนต่อนักเรียน 1 คน หรือ ถ้าเป็นกลุ่ม จะใช้ครู 1 คนต่อนักเรียนไม่เกิน 5 คน ส่วนการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (ช่วงชั้นที่ 1) นั้น ใช้ครู 2 คนต่อนักเรียน 25-30 คน โดยครูจะสอนหน้าห้องเรียน 1 คน และเดินดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดอีก 1 คน ซึ่งทำให้สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ดังที่ วิรัตน์ พิษณุไพบูลย์ (2531, หน้า 42) ได้กล่าวว่า ครูต้องมีความรักเด็กอย่างแท้จริง และสามารถให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กมีปัญหา ส่วนการที่นักเรียนมีปัญหาในการเรียนหรือข้อสงสัยแล้วไม่สามารถซักถามครูผู้สอนนอกเวลาเรียนได้ อาจจะเป็นเพราะเวลาเรียนมีจำกัด ทำให้นักเรียนไม่สามารถซักถามในเวลาเรียนได้ และเมื่อจะซักถามนอกเวลาเรียน ก็ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะเวลาว่างของทั้งครูและนักเรียนมีน้อยหรือไม่ตรงกัน นอกจากนั้นครูยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบงานอื่นนอกจากงานสอนดนตรี เช่น ครูสอนกิจกรรมชมรม และต้องอยู่เวรตามจุดต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาภรณ์ ลักษณะหุต (2536, หน้า บทคัดย่อ) โดยได้ศึกษาการใช้หลักสูตรวิชา “ศิลปะกับชีวิต” ในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาสำคัญที่ครูผู้สอนพบมากที่สุด คือ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป ทำให้การเรียนการสอนไม่เต็มที่

ปัญหาด้านเนื้อหาสาระและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบสาธิต การเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระ กล่าวได้ว่าการเรียนการสอนสาระดนตรีจะมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนแบบสาธิต นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เพราะนักเรียนจะได้เห็น ได้ฟัง และเป็นแบบอย่างนำไปสู่การฝึกฝนตาม ทำให้เกิดทักษะและความรู้ต่อไป แต่เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก ดังนั้น การที่จะสาธิตให้นักเรียนได้ดูอย่างทั่วถึง จึงทำได้ยาก เพราะสถานที่ค่อนข้างคับแคบ และเวลามีจำกัด อีกทั้งการเรียงลำดับ ขั้นตอนและรายละเอียดของเนื้อหาสาระดนตรียังมีปัญหา อาจเป็นเพราะว่าอยู่ในช่วงของการทดลองใช้ หลักสูตรที่โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยได้จัดทำขึ้นเอง โดยเริ่มจากเนื้อหาสาระที่ง่ายไปหายาก ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ดังจะเห็นได้จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระดนตรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1-6) ซึ่งได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระดนตรีของนักเรียนตั้งแต่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยมีการเรียงลำดับเนื้อหาสาระจากขั้นต้นง่าย ๆ ไปสู่ขั้นตอนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น จึงยังต้องมีการแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้โรงเรียนได้มีนโยบายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ และควรควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีนับเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและสนใจในการเรียนการสอนมากขึ้น และการที่ผู้เรียนจะสามารถเล่นเครื่องดนตรีต่างๆ ได้ดีจะต้องมีเวลาในการฝึกซ้อมให้มาก แต่มีนักเรียนจำนวนน้อยที่สามารถจัดหาเปียโนเป็นของตนเองได้ จึงทำให้นักเรียน ส่วนใหญ่ต้องอาศัยการฝึกซ้อมเปียโนของโรงเรียน แต่จำนวนเปียโนมีน้อย ไม่สามารถรองรับนักเรียนที่มีจำนวนมากกว่าได้ แม้ว่าครูได้มีการจัดช่วงเวลาพักกลางวันให้นักเรียนได้ฝึกซ้อม ซึ่งก็ยังไม่สามารถที่จะสนองความต้องการของ นักเรียนได้ทุกคน

ปัญหาด้านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนไม่สามารถเลือกเครื่องดนตรีตามที่ตนเองสนใจ ไม่มีหนังสือแบบเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนที่เป็นรูปเล่ม และเครื่องดนตรีมีราคาแพง จึงไม่สามารถซื้อไว้ฝึกซ้อมที่บ้านได้ เนื่องจากโรงเรียนได้กำหนดการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้เครื่องดนตรี คือ เปียโนเพียงอย่างเดียว นักเรียนจึงไม่มีโอกาสเลือกเรียนเครื่องดนตรีชนิดอื่นได้ และการเรียนดนตรีที่จะให้ได้ผลดี นักเรียนจะต้องมีทักษะในการเล่น ซึ่งเกิดจากการฝึกซ้อมบ่อยๆ แต่นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการฝึกซ้อม ประกอบกับเวลาชั่วโมงเรียนมีน้อย และจะฝึกซ้อมนอกเวลาที่เป็นไปได้ก็ได้น้อยมาก ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเรียนได้ดีไม่เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี ขงเจริญ (2525, หน้า 111) ได้ศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษาที่ 1 พบว่า การสอนดนตรี มีปัญหาในเรื่องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมตามถนัดและความสนใจของตนเอง จึงทำให้มีปัญหาในการเรียนการสอนวิชาดังกล่าว และการที่นักเรียนไม่มีแบบเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เป็นรูปเล่ม โดยที่ครูแจกแบบเรียนให้นักเรียนเป็นใบความรู้และใบงาน ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง และหนังสือดนตรีที่มีขายอยู่ตามร้านขายหนังสือทั่วไป ยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรดนตรีของโรงเรียนที่ทำขึ้น และอาจเป็นไปได้ว่า ระยะนี้เป็นช่วงของการทดลองใช้ แบบเรียนที่ทำขึ้นเอง จึงต้องใช้ใบความรู้และใบงาน จนกว่าจะมีการประเมินว่าหลักสูตรดนตรีที่จัดทำนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี จึงจะสามารถจัดทำเป็นรูปเล่มได้

ปัญหาด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับห้องดนตรีตั้งอยู่ไกลจากอาคารเรียนมาก และบริเวณรอบห้องดนตรีมีเสียงรบกวนต่อการเรียนการสอนมาก เนื่องจากห้องดนตรีอยู่คนละอาคารกับห้องเรียนปกติ ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการเดินไปและกลับห้องเรียนปกติ ประมาณ 5-10 นาที ทำให้เสียเวลาเรียนมาก และทำให้นักเรียนเหน็ดเหนื่อยมากที่จะต้องขึ้นลงบันไดหลายชั้น ซึ่งได้มีนักเรียนหลายคนเสนอให้ทำห้องดนตรีอยู่ในอาคารเดียวกับห้องเรียนปกติ นอกจากนั้น ห้องดนตรีไม่ได้เป็นห้องเก็บเสียง เมื่อมีการเรียนการสอนดนตรีพร้อมกันทั้ง 2 ห้อง ซึ่งอยู่ติดกัน จะทำให้เสียงจากการเรียนการสอนดังรบกวนซึ่งกันและกันมาก และห้องดนตรียังอยู่ติดกับถนน ภายในโรงเรียน มีรถแล่นผ่านไปมาอยู่ตลอดเวลา ทำให้รบกวนสมาธิการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่ง มาลี จุฑา (2544, หน้า 245) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่จะสนับสนุน ใน 3 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และสภาพแวดล้อมทางสังคม

ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งพบว่า ข้อสอบภาคทฤษฎีของสาระดนตรียาก และการสอบซ่อมสาระดนตรีมีความยุ่งยากมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อสอบอาจจะยากเกินไป หรือนักเรียนอาจไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเท่าที่ควร จึงทำให้ไม่สามารถทำข้อสอบสาระดนตรี ภาคทฤษฎีได้ หรือ เมื่อถึงเวลาสอบ นักเรียนอาจจะลืมบทเรียนที่เคยเรียนผ่านมาแล้ว และการสอบซ่อมสาระดนตรีมีความยุ่งยากมาก โดยเฉพาะกระบวนการและขั้นตอนในการสอบซ่อมภาคปฏิบัติ อาจเป็นเพราะ นักเรียนบางคนไม่สนใจเรียนเครื่องดนตรีชนิดนี้ จึงทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายตั้งแต่การเรียนในเวลาเรียน จนถึงการสอบซ่อม ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2538, หน้า 40) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินผลการเรียน ควรยึดหลักการเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างภาคเรียน ถ้านักเรียนคนใดไม่มีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ ต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม และการประเมินผลปลายภาค ให้เลือกประเมินผลเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ โดยให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการ ดังนั้นครูจึงควรที่จะต้องศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสม รู้จักสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และนอกจากครูจะเป็นผู้วัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนแล้ว อาจจะให้ตัวนักเรียนเอง หรือเพื่อน นักเรียนเป็นผู้วัดผลและประเมินผลนักเรียนด้วย ซึ่งจะทำให้การวัดผลและประเมินผลมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมอพรตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการด้านครูผู้สอน ซึ่งนักเรียนต้องการให้ครูมีการใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้
นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้เป็นอย่างดี ครูสามารถสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่าง
มืออาชีพและครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน ทั้งนี้การเรียนการสอนอาจมีการใช้เทคนิค
การสอนที่ไม่หลากหลายเพียงพอ ครูจึงควรศึกษาหาความรู้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย
เพิ่มเติม ดังที่ มาลี จูทา (2544, หน้า 258) กล่าวถึงลักษณะของครูที่ส่งผลต่อ การเรียนรู้ที่ดีของ
นักเรียน คือ เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีมาตรฐาน การปฏิบัติ มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
มีการใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธี ใช้และพัฒนาสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการจัด
สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เช่น ตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม จัดแสดงผลงานของนักเรียน
จัดบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน และมีการจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน เช่น ปลูกต้นไม้ข้าง
ห้องเรียน และมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนต้องการครูที่จะมีความสามารถ
ระดับมืออาชีพ เพราะจะมีความสามารถและประสบการณ์ในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
มาเป็นเวลานาน จะสามารถที่ถ่ายทอดความรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนได้ และ
นักเรียนต้องการครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน นักเรียนมีความสุขในขณะที่เรียน
และเมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือข้อสงสัยนักเรียนก็จะกล้าถาม กล้าแสดงออก ซึ่งจะทำให้
การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความต้องการด้านเนื้อหาสาระและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนักเรียน
ต้องการที่จะสามารถเลือกเรียนเครื่องดนตรีได้หลากหลายตามความสนใจ และเนื้อหาสาระ
ดนตรีมีรายละเอียดเพียงพอ และสามารถเรียนรู้เข้าใจง่าย การที่นักเรียนต้องการสามารถเลือก
เรียนเครื่องดนตรีได้หลากหลายตามความสนใจ เพราะตามหลักสูตรของสาระดนตรีช่วงชั้นที่ 2
ให้นักเรียนเรียนเปียโน โดยที่นักเรียนไม่สามารถเลือกเรียนเครื่องดนตรีอื่นได้ ซึ่งเปียโนอาจ
เป็นเครื่องดนตรีที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่สนใจเรียน จึงทำให้ไม่สามารถเรียนได้ผลดี และอาจ
เกิดการเบื่อหน่าย ดังนั้น โรงเรียนควรจะนำไปพิจารณาที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้นักเรียน
สามารถเลือกเรียนเครื่องดนตรีตามที่นักเรียนสนใจได้ ซึ่งจะช่วยสนองความต้องการของผู้เรียน
จะทำให้การเรียนเกิดผลดีมากกว่าการที่นักเรียนจะต้องทนเรียนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้
กำหนดไว้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ.2545 มาตรา 24 ข้อ (1) ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง
กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนมี

ความต้องการเนื้อหาสาระที่มีรายละเอียดเพียงพอ และสามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้ง่าย ซึ่งนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจสาระดนตรี เพราะเนื้อหาสาระมีรายละเอียดไม่เพียงพอ ดังนั้น ครูจึงควรพิจารณาเนื้อหาสาระดนตรีในแบบเรียน และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนมากขึ้น ครูอาจจะใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ ดังที่ สุเทพ บรรลือสินธุ์ (2537, หน้า 12-15) ได้เสนอวิธีสอนวิชาดนตรีสำหรับครูระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการสอนควรเป็นแบบบูรณาการ (Integration) โดยในชั่วโมงการเรียนการสอนสาระดนตรี ครูมักจะนึกว่าตลอดเวลาเรียน ควรจะสอนอย่างใดอย่างหนึ่งตลอดไป เช่น การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การฝึกเขียนโน้ตเพลงง่ายๆ การสอนเด็กเช่นนี้ เด็กจะเกิดการเบื่อหน่าย การสอนแบบสากลจะแบ่งออกเป็นหลายส่วน การสอนใช้การฝึกหัด ทดสอบและปฏิบัติผสมกันไป เช่น มีการฝึกการฟังเสียงดนตรี การเปล่งเสียงให้ตรงตามโน้ต การร้องเพลงให้ถูกต้องและการฝึกหัดเล่นเครื่องดนตรี การสอนดนตรีแบบนี้จะเป็นการเพิ่มทักษะในด้านดนตรีที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นักเรียนจะสนุกสนานในการเรียน บรรยากาศในห้องเรียนจะมีชีวิตชีวาขึ้น การเรียนดนตรีนักเรียนทุกคนจะได้รับการฝึกหัดให้เป็นคนมีสมาธิ มีระเบียบวินัยตามลักษณะของวิชานี้ ผู้ที่มีจิตใจหยาบ ไม่มีความละเอียดอ่อน จะเล่นดนตรีเป็นวงไม่ได้เลย

ความต้องการ ด้านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ เกี่ยวกับการ มีแหล่งข้อมูลให้นักเรียนค้นคว้าเนื้อหาสาระเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ เพราะสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ จะช่วยการค้นคว้าเนื้อหาสาระดนตรีเพิ่มเติมได้มาก ดังนั้นครูผู้สอนดนตรีจึงควรมีการสำรวจแหล่งข้อมูลพื้นฐาน เช่น ห้องสมุดของโรงเรียนว่า มีข้อมูลที่ได้สั่งงานให้นักเรียนทำงานเพียงพอหรือไม่ และถ้าไม่เพียงพอ ก็ควรจะแนะนำแหล่งที่นักเรียนจะสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ เช่น ในอินเทอร์เน็ต และนักเรียนต้องการให้ครูมีการใช้สื่อที่หลากหลาย มีการนำอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างเหมาะสม เช่น เครื่องเคาะจังหวะอัตโนมัติ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถนับจังหวะได้ถูกต้องและมีมาตรฐานที่ดี

ความต้องการด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ซึ่งนักเรียนต้องการห้องดนตรีที่สะอาด ระบายอากาศและเป็นระเบียบ มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และบริเวณรอบห้องดนตรีมีความเงียบสงบ ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจสภาพห้องเรียนที่จะทำให้ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มาลี จูฑา (2544, หน้า 246) ได้กล่าวว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนักเรียนที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ เช่น จัดให้มีห้องเรียนที่ดี จัดห้องเรียนยุคใหม่ เป็นต้น

ความต้องการด้านการวัดผลและประเมินผล เกี่ยวกับ การใช้เทคนิคในการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย เช่น การวัดผลและประเมินผลโดยการสอบทฤษฎีบ้าง สอบปฏิบัติบ้าง โดยการจัดทำรายงาน โดยการแสดง เพื่อจะได้สามารถวัดผลและประเมินผลได้ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินให้ได้มาตรฐาน ครูส่วนใหญ่ยังต้องการได้รับการฝึกอบรมจึงจะสามารถทำได้ดี และต้องการให้ข้อสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและระดับชั้น และการที่นักเรียนมีปัญหาครูออกข้อสอบง่ายเกินไปหรือยากเกินไป ดังนั้น ครูอาจจะต้องมีความรู้ความสามารถในการออกข้อสอบให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและระดับชั้น โดยที่ระดับชั้นที่ต่ำกว่าก็ออกข้อสอบง่ายกว่า และถ้าระดับชั้นสูงกว่า ก็ออกข้อสอบที่ยากกว่า และมีความต้องการให้โอกาสนักเรียนสอบแก้ตัวเมื่อสอบไม่ผ่าน อย่างไรก็ตาม ครูอาจมีมาตรการที่เข้มงวดในการสอบแก้ตัว เช่น มีการสอนซ่อมเสริมก่อนให้นักเรียนสอบ ถ้านักเรียนสามารถทำข้อสอบได้จริง จึงให้ผ่าน แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถทำข้อสอบได้ ก็ให้มีการสอบซ่อมใหม่ แต่ควรจะมีเงื่อนไขที่เข้มข้นมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนจะได้มีความกระตือรือร้น และตั้งใจเรียนเพื่อให้สามารถสอบผ่านให้ได้

ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการของผู้ปกครองด้านครูผู้สอน ที่ต้องการให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้เป็นอย่างดี แสดงว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญในด้านเทคนิคการสอน หากครูได้มีการนำเทคนิคการสอนหลากหลายมาใช้ในการสอน จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น และผู้ปกครองมีความต้องการให้ครูมีเหตุผลในการลงโทษนักเรียนเมื่อนักเรียนกระทำความผิด โดยควรมีการลงโทษที่เหมาะสมมีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ และเป็นการลงโทษเพื่อให้นักเรียนมีความสำนึกในการกระทำความผิดของนักเรียนจะได้ไม่กระทำความผิดอีก และผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการเข้าสอนและออกจากห้องเรียนตรงเวลาของครูผู้สอน แสดงว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมาก ผู้ปกครองต้องการให้เนื้อหาสาระดนตรีมีรายละเอียดเพียงพอและสามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้ง่าย และมีการเรียงลำดับขั้นตอนเนื้อหาสาระจากง่ายไปยาก เพราะเนื้อหาสาระดนตรีค่อนข้างยาก นักเรียนจึงควรได้เรียนรู้จากเนื้อหาสาระที่ง่ายและทำความเข้าใจให้ได้ก่อน และจะเป็นพื้นฐานที่จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระที่ยากและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นได้ นอกจากนี้ เนื้อหาสาระดนตรีที่มีรายละเอียดเพียงพอ จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่ง ณรุทธ สุทธจิตต์ (2535, หน้า 128) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ Kodaly เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ดนตรีศึกษาว่าการเรียนการสอนดนตรีอย่างมีระบบระเบียบเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยการเริ่มจากแนวคิดง่ายๆ จากส่วนย่อยไปสู่แนวคิดที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนมีเครื่องดนตรีสำหรับให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เพราะถ้ามีไม่เพียงพอ นักเรียนจะต้องเสียเวลารอกัน ทำให้การเรียนการสอนไม่เต็มที่ และต้องการให้มีเครื่องดนตรีสำหรับให้นักเรียนใช้ฝึกซ้อมอย่างเพียงพอ เนื่องจากเปียโนมีราคาแพง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถที่จะซื้อเปียโนเพื่อให้นักเรียนใช้ฝึกซ้อมที่บ้าน นักเรียนจึงต้องอาศัยเปียโนของโรงเรียนในการฝึกซ้อม เปียโน ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่นักเรียนต้องใช้ประกอบการเรียน จึงมีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เช่นเดียวกับที่ ฌูรท์ สุทธิจิตต์ (2538, หน้า 139) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนดนตรีจัดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก และสื่อประเภทเครื่องดนตรี ช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสและ เล่นดนตรี ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นผู้ปกครองต้องการให้มีแหล่งข้อมูลสำหรับให้นักเรียนค้นคว้าเนื้อหาสาระเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ เพื่อจะได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ นักเรียนได้มีความรู้สาระดนตรีที่กว้างไกลมากขึ้น และทำให้นักเรียนสามารถทำงานตามที่ครูมอบหมายได้

ความต้องการของผู้ปกครองด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับ ห้องดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ เพื่อไม่ให้เสียงจากภายนอกเข้าไปรบกวนภายในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ทั้งครูและนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนรู้ที่จะเกิดผลดี นอกจากนักเรียนจะต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาดนตรี ต่อครูผู้สอนแล้ว การมีสมาธินับเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ เพราะเด็กในวัยนี้ สมาธिक่อนข้างสั้น เมื่อมีบางสิ่งบางอย่างมากระทบ ก็อาจทำให้เสียสมาธิได้อย่างง่ายดาย และห้องดนตรีควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ เพื่อรักษาสายตาของนักเรียน

ผู้ปกครองต้องการให้ครูออกข้อสอบเพื่อใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยระดับความยากง่ายของข้อสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและระดับชั้นของนักเรียนและให้โอกาสนักเรียนสอบแก้ตัวเมื่อสอบไม่ผ่าน มีการประกาศติด 0 และรายงานผลการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบโดยเร็วหลังจากสอบเสร็จ ดังที่ ฌูรท์ สุทธิจิตต์ (2538, หน้า 178) กล่าวถึงคุณสมบัติที่สำคัญของการวัดผลและประเมิน คือ ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ หรือวิธีการเก็บข้อมูล โดยทั่วไปเนื้อหาดนตรีใช้แบบทดสอบได้ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกหลักการประเมินที่สำคัญ คือ ควรให้การประเมินผลเป็นไปโดยยุติธรรมและถูกต้องตามความ

เป็นจริงที่สุดเพราะผลจากการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดความสามารถของผู้เรียน รวมถึงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนด้วย และในกรณีที่นักเรียนสอบไม่ผ่าน ญรฐศุทธจิตต์ (2538, หน้า 41) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรสอนซ่อมเสริมในจุดที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ การสอนซ่อมเสริมอาจจะใช้หลายๆ วิธี เช่น ครูสอนเป็นรายบุคคล ให้เด็กเก่งสอนเด็กอ่อน หรือใช้สื่อต่างๆ ภายหลังการสอนซ่อมเสริมแล้ว ผู้สอนควรได้มีการวัดผลและประเมินผลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือยังถ้ายังก็จะต้องดำเนินการขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1. หลักสูตรสาระดนตรี ควรพิจารณาให้นักเรียนได้เลือกเรียนเครื่องดนตรีได้มากกว่า 1 ชิ้น เนื่องจากครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนเครื่องดนตรีได้หลายชนิด
2. เครื่องดนตรีที่นักเรียนเรียน ควรพิจารณาเครื่องดนตรีที่ไม่แพงมากผู้ปกครองสามารถจัดซื้อได้
3. โรงเรียนควรพิจารณาห้องเรียนดนตรีเป็นห้องที่เก็บเสียงได้ เพื่อจะไม่ให้รบกวนการเรียนการสอนห้องเรียนอื่นๆ
4. โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอนสาระดนตรีที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
5. โรงเรียนควรพิจารณาจัดให้มีครู 2 คน ต่อนักเรียน 25 คน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาระดนตรีในช่วงชั้นอื่นๆ ของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ควรประเมินหลักสูตรและการสอนสาระดนตรี ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนให้มากขึ้น